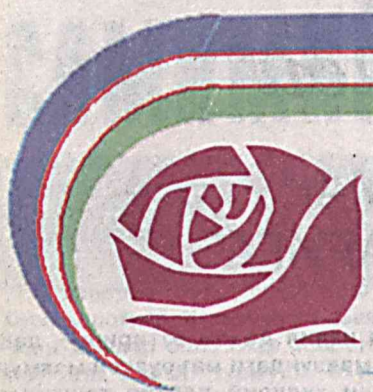

ҚУТЛУҒ ҚАДАМИНГГА ҚУЛЛУҚ, НАВРЎЗИМ!

ADOLAT

Inson manfaatları — oliy qadriyat

№ 12-13
(717)
2009 йил,
20 март,
жума

O'zbekiston
ADOLAT
SOTSIAL-DEMOKRATIK
PARTIYASI

Ижтимоий-сиёсий газета

adolat_gazeta@mail.ru

1995 йил 22 февралдан чика бошлаган

Бош муҳаррир минбари

БЕҒУБОР ТИЛАК ВА САМИЙ КЎМАК АЙЁМИ

Ҳар қандай хайрли иш, аввало орзудан, ниятдан бошланади. Инсоннинг аввалбошдан нияти, эзгу орзуи мусалфа бўлиши керак. Ўзбек оиласида ўз фарзандларига фақат яхши сўзлар, яхши амаллар, яхши тилаклар билан яшаш мурғакликдан ўргатилади. Шунинг учун ҳам халқимизнинг кўнгли тоза, қалби пок. У рўпарасидаги инсонни оддий ўткинчи, деб ҳисобламайди, балки қандайдир фазилат эгаси ёки мўъжизалар яратувчи одам, деб билади. Шунингдек, ҳар бир тонг ёришуви ҳам табиатнинг одатдаги оддий ходисаси сифатида қабул этилмайди, балки тарихда қоладиган эзгу иш худди шу бугун содир этилиши ният қилинади, яъни ҳар кун кадр-қиммат манбаи сифатида кутиб олинади.

Таъбир ҳоиз бўлса, халқимиз 1991 йил 31 август тонги ёришувини одатдаги тонг ёришуви эмас, балки айни ўша кун тарихда қоладиган эзгу иш содир бўлишини саҳар кездан ният қилиб, Оллоҳдан сўраган бўлса, ажабмас. Зеро, ўша кун мамлакатимиз Истиқлолга етишган қутлуғ сана юз берди. Муҳтарам Юртбошимиз Ўзбекистон Республикасининг Давлат Мустақиллигини эълон қилдилар. Ўзбек халқининг ўз тақдирини ўзи белгилаш ҳуқуқи рўёбга чиқарилди. Мамлакат тинч, парламент йўли билан ўзининг ҳақиқий давлатчилигига эришди.

Аниқроқ таърифласак, бу кун, бу сана — халқимизнинг кўп асрлик тарихида энг буюк воқеа бўлиб, "Ўзбекистон Республикаси Давлат Мустақиллиги асослари тўғрисида" ги Конституциявий Қонунда республикадаги кўп миллатли барча аҳолининг хоҳиш-иродаси мустақамлаб қўйилди ва умумхалқ референдуми бунини қатъий тасдиқлади. Шу боис, ўша тарихий кун давлатимиз йилномасига зарҳал ҳарфлар билан ёзиб қўйилди.

Ана шу зарҳал ҳарфлар ила ёзилган кундан эътиборан, Юртимизда миллатимизнинг ёруғ уф-одатлари, анъаналари, қадриятлари, азалий маданияти, тиклини босқичига кирди. Юз йиллаб ўз урф-одатларига амал қилишдан бир умр ҳадиксираб яшаган халқнинг эзгуликларини ифода этсак, миллий байрамлари, "эскилик сарқити" дея эълон қилинган маънавий бойликлар, қадриятлари қайта тиклана бошлади. Уларнинг ҳаммаси аввало Оллоҳдан берилган тўхфа, қолаверса, давлатимиз раҳбарининг собит саъй-ҳаракатлари шарофати эди.

Мана, эртага бахтимиз ва толеимиз қаҳқашони Истиқлолнинг ўн саккизинчи баҳорини кутиб оламиз. Ҳар бир хонадон, ҳар бир маҳалла, ҳар бир

кишлоқ, ҳар бир туман, ҳар бир шаҳар, ҳар бир вилоятда истиқомат қилаётган яхши ниятли инсон борки, ўзгача секин, ўзгача қувонч билан, қолаверса, ўзгача гурур, ўзгача ифтихор билан ўн саккизинчи баҳорнинг илк кунини — Наврўзга пешвоз чиқмоқда.

Ҳа, Наврўз Истиқлолда қайта уйғонган айём. Шўролар даврида қатогон қилинган бу шох байрамнинг уйғониши шахсан Президентимиз Ислам Каримов номлари билан боғлиқлиги, шубҳасиз. Мустақиллик эълон қилинишидан сал олдин сиёсий ҳаётнинг ола-тосирли кезларида махсус Фармон билан Наврўзнинг чинакам дунёвий ва халқчил байрам сифатида эълон қилиниши барчанинг мудоаси бўлди. Унинг илк кунига дам олиш кунини, халқ сайли кунини мақомининг берилгани — ҳам фалсафий, ҳам ижтимоий, ҳам анъанавий мазмунини янада кенгайтириб юборди ва бирданига халқро ҳамжамиятнинг эътиборини тортиди.

МДХ мамлакатларида биринчилардан бўлиб, Наврўзни нишонлаган биз эдик, деб бемалол айтсак бўлади. Кейин Европа, Америка, Австралия олимлари ҳам уни ўтказиш тажрибаси билан қизиқиш қилишди. Хусусан, Ўзбекистон тажрибаси уларга маъқул тушди. Масалан, Лара Адамс деган социолог олим биздаги байрам тантаналарини ташкилий жиҳатлари тўғрисида докторлик иши ёзиб, Америкада ёқлади.

Байрамнинг нишонланиши мезонига қараб, халқнинг тараққиёт даражасини билиш мумкин. Чунки, у ижтимоий ҳаёт кўзгуси. Маънавий бой элнинг байрами ҳам файзли бўлади. Тарихда ёзилган, Урта Осиё (ҳозирги Марказий Осиё) бўйлаб саёҳат қилган кўлаб хориз тарихчилари, элшунослари, олимлар Наврўз байрамнинг Туркистонда, хусусан, Ўзбекистонда нишонланишидан катта таассурот олганлар. 1871 йилда чехиялик элшунос Август Эйхгорн Тошкент вилоятининг Зангиота маҳаллаларидан бирида бўлиб, Наврўз байрами устидан қиқиб қолади. Юртига бориб: "Осиёликлар нишонлаётган бу байрам бир умр ёдимда қолди. Катта-катта боғлар сартлар билан тўлиб, ҳамма жойда одамлар гавжум бўлиб, дошқозонларда сумалар, ҳалимлар, ҳолаётлар, доривор кўк ўтлардан пиширилган пиширилган. Теварак-атроф, кўча-куй саронжом-сарийшта қилиниб, топ-тоза ҳолга келтирилган... Русияда байрамлар бунчалик бўлмайди", — деб ёзган эди.

(Давоми 3-бетда.)

Пленум

УСТУВОР ВАЗИФАЛАР ИЖРОСИ

партиядошлар зиммасига юксак масъулият юклайди

Поётахтимиздаги Республика Қуролли Кучлари Марказий офицерлар уйи мажлислар залида Ўзбекистон "Адолат" социал-демократик партиясининг навбатдаги XI пленуми бўлиб ўтди. Пленум кун тартибидан ҳозирги кунда "Адолат" СДП олдида турган қатор долзарб масалалар ўрин олди. Кун тартибидан масалалар анжумани штирокчилари томонидан қизин муҳокама қилинди.

Пленумда дастлаб Юртбошимиз Ислам Каримовнинг 2008 йилда мамлакатимизни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш яқунлари ва 2009 йилга мўлжалланган иқтисодий дастурнинг энг муҳим устувор йўналишларига бағишланган Вазирлар Маҳкамаси мажлисидаги "Мамлакатимизни модернизация қилиш ва янгилашни изчил давом эттириш — давр талаби" маърузасидан келиб чиқадиган Ўзбекистон "Адолат" СДП олдида турган устувор вазифалар қўриб чиқилди. Ушбу масала юзасидан партия Сиёсий Кенгаши раиси Исмоил Саифназаров сўзга чиқди.

— Давлатимиз раҳбарининг маърузаси шуниси билан

эътиборлики, унда 2008 йилда мамлакатимизни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш яқунлари сарҳисоб қилиниши, қўлга киритилган ютуқлар мамнуният билан таъкидланиши баробарида, узоқ муддатли истиқболлар ҳақида ҳам алоҳида тўхталиб ўтилди, — деди партия Сиёсий Кенгаши раиси Исмоил Саифназаров. — Хусусан, маърузада нафақат 2009 йилга мўлжалланган устувор вазифалар, балки 2009-2012 йилларга мўлжалланган Инқирозга қарши чоралар дастуридан келиб чиқадиган ва амалга оширилиши лозим бўлган устувор вазифалар ҳақида сўз борди.

(Давоми 2-бетда.)

Байрам шукуҳи

ЯНГИ ГУЗАРЛАР ВА СПОРТ МАЖМУАЛАРИ

Сурхондарё. Вилоятнинг Денов туманидаги Собир Раҳимов номи маҳаллада ҳашар йўли билан қурилган барча қўлайликларга эга маҳалла гузарли фойдаланишга тоширилди. Бу ерда маҳалла фаоллари йиғинлари ўтказишга мўлжалланган зал, ошхона, сартарошхона ва бошқа маиший хизмат кўрсатиш шаҳобчалари аҳолига хизмат кўрсатишга киришди.

Шунингдек, вилоятнинг Жарқўрғон туманидаги У.Худойбердиев номи маҳаллада Наврўз айёми олдида янги спорт мажмуаси қад ростлади. Маъмур масканда спортнинг ўнлаб йўналишлари бўйича мунтазам машғулотлар ташкил этиш имкони мавжуд.

"САЛОМАТЛИК ВАГОНЛАРИ" ОРОЛБЎЙИДА

"Экосан" халқаро ташкилоти ва "Ўзбекистон темир йўллари" Давлат акциядорлик компанияси ҳамкорлигида Қорақалпоғистон Республикасига навбатдаги "Наврўз-2009" саломатлик поезди жўнатилди.

"Саломатлик вагонлари"да флюорография, электрокардиограмма, стоматология жиҳозлари ва турли хил тиббий анжомлар билан бирга Оролбўйи кишлоқларида истиқомат қилаётган ҳам таъминланган оилалар, ёлғиз қариялар, кўмакка муҳтож хонадонлар ҳамда ногиронларга инсонпарварлик ёрдами юклари бор.

БОҒЛАР САҲНИ КЕНГАЙМОҚДА

Андижон. Избоскан туманидаги кўчатчилик таъбири ҳўжалиги жамоаси "Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги" йилида 70 минг тўп мевали, 60 минг тўп манзарали, 65 минг тўп ноёб гул кўчатлари тайёрлаб, буюртмачилар эҳтиёжларини қондиришга эришди. Келгусида бу ерда япон сапураси кўчатини етиштириш саъй-ҳаракати ҳам бошланди. Бу — вилоятда ва республикамизнинг бошқа худудларида боғ-роғлар саҳни янада кенгайишидан дарак.

ЭҲТИРОМ НАМУНАСИ

Табиатда уйғониш, яшариш, юракларда баҳорий илиқлик ҳукм сураётган шу кунларда шаҳар ва кишлоқларимизни байрам шодибаналари чулғаб олган. Наврўз тантаналари арасида "Адолат" социал-демократик партиясининг Самарқанд вилояти Кенгаши фаоллари ҳам қўлаб хайрли ишларга бош-қош бўлишмоқда. Яқинда вилоят партия

Кенгаши ташаббуси билан "Самарқанд автошоҳ-бекати"да меҳнат фахрийлари ҳисобланган бир гуруҳ онахонларга байрам дастурхони ёзилди. Шодибанада вилоят Кенгаши раиси Жуманиёз Алибеков онахонларни баҳор айёми — Наврўз билан қутлаб, уларга совғалар улашди.

Самарқандлик партия фаоллари байрам арасида шаҳардаги 10-Меҳрибонлик уйига ҳам ташриф

буюрдилар. Шу кун тарбия масканининг 200 дан ортиқ ўқувчи ёшларига байрам совғалари тортиқ қилинди.

Худди шундай тадбирлар партиянинг Жомбой, Пастдаргом, Пайарик, Ургут туманлари Кенгашлари томонидан кишлоқ ва маҳаллаларда тантанали ўтказилиб, байрам иштирокчилари ҳамжиҳатликка, ўзаро аҳиллик ва меҳроқибатга даъват этилди.

Ўз муҳбиримиз.

БУГУНГИ СОҒДА:

ЮРТ ИСТИҚБОЛИ БАРКАМОЛ АВЛОД ҚЎЛИДА

Ёшлар маънавиятини юксалтириш, билими ва дунёқарашини кенгайтириш, уларда жамиятда кечайтган жараёнларга дахлдорлик туйғусини шакллантириш ҳамини долзарб масала бўлиб келган.

3

ЭНЕРГОСАМАРАДОРЛИК

Бугунги ҳаётимизни электр энергиясиз тасаввур қилиш қийин. Уйимиз, ишонамизда бир кун электр токи бўлмаса, ишда унумдорлик бўлмайди. Айниқса, тараққиётнинг шиддат билан ривожланишига катта ҳисса қўшаётган замонавий ахборот технологияларнинг «юраги»ни ҳам айнан электр энергияси ташкил этади, десак муболага бўлмас.

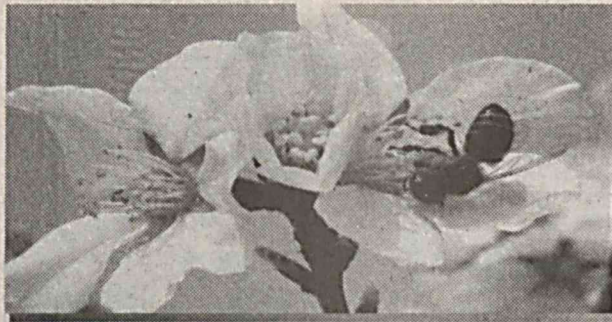
7

ҚАДИМ ЎЙИН ЖОЗИБАСИ

Қарийб тўрт минг йилдан буён халқимиз дилини мунаввар туйғуларга тўлдириб келайтган Наврўзи олам ила бўйдош қадимий анъаналардан бири — сумалак пишириш билан алоқадор "Ашшада-рози" уйинидир.

8

Pharmed

ХУСУСИЙ КОРХОНАСИ ЖАМОАСИ

азиз юртдошларимизни
янгилик ва нафосат байрами —

**Наврўзи олам билан
қизгин муборакбод этади.**

Баҳорнинг бу бетакрор айёми
барчамизнинг хонадонимизга
файз-барака, тинчлик-хотиржамлик
олиб келсин.

**СИЗЛАРГА ҲАМИША
ОМОНЛИК ТИЛАЙМИЗ!**

ОАТБ «ПАХТАБАНК»

барча юртдошларимизни
НАВРЎЗ айёми
билан самимий қутлайди.

Ушбу қувончли кунларда Сиз, азизларга сиҳат-саломатлик,
баркамоллик ва эзгу ишларингизда ривож тилаймиз!

Фурсатдан фойдаланган ҳолда, «Пахтабанк» Сизларга
янги йиллик 24 ва 26 фоиз даромад тўланадиган
миллий валютадаги

«ТАРАҚҚИЁТ» жамғарма омонатини ҳамда
«ТОШКЕНТ 2200 ЁШДА», «ОЛТИН ВОДИЙ» муддатли омонатларини,
шунингдек, йиллик 6 фоиздан 8 фоизгача даромад тўланадиган
хорижий валюта – АҚШ доллари ва ЕВРОдаги «ЧАШМА», «ЭЗГУ» ва
«СЕВИНЧ» муддатли омонатларини таклиф этади.

Ҳисобланган фоизлар ҳар ойда омонатчига тўлаб борилади.

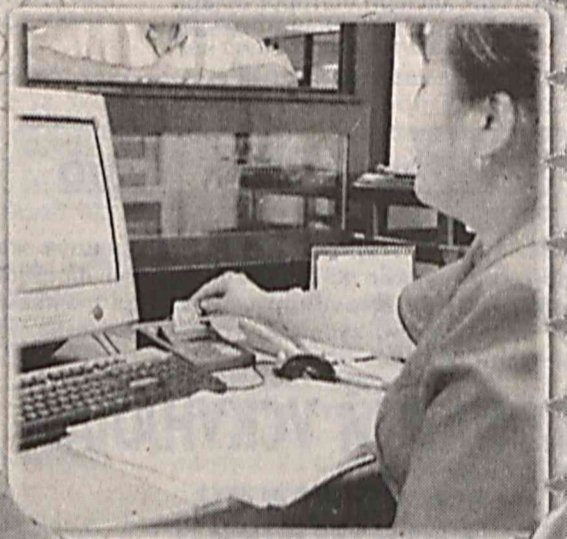
Омонатлар бўйича ҳисобланган фоизли даромадингиз биринчи
талабдаёқ берилади.

Унутманг, «Фуқароларнинг банклардаги омонатларини ҳимоялаш кафолатлари
тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига мувофиқ, жисмоний шахсларнинг
тижорат банклари депозит ҳисобварақларига жойлаштирилган пул маблағлари
давлат томонидан ҳимояланган ва фуқароларнинг омонатлари бўйича ҳақ
тўлашнинг ишончли кафолатлари қонунан
юз фоиз таъминланади!

Барқарор молиявий ҳамкор билан фаровон келажагингизни яратинг.
«ПАХТАБАНК» – ФАРОВОНЛИГИНГИЗ КАЛИТИДИР!

Қўшимча маълумот учун 150-53-65 ва 150-53-43
телефон рақамларига мурожаат этишингиз мумкин.

Хизматлар
лицензияланган.

ДАВЛАТ АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ «АСАКАБАНК»НИНГ

ФАРҒОНА ВИЛОЯТИ ФИЛИАЛИ ЖАМОАСИ

азиз юртдошларимизни

гўзаллик ва нафосат байрами —

НАВРЎЗИ ОЛАМ билан

чин дилдан муборакбод этади.

Яшариш ва янгиланиш фаслининг

бу бетакрор айёми

барчангизнинг хонадонингизга қут-барака,

тинчлик-хотиржамлик олиб келсин!

**БАЙРАМ ҚУВОНЧЛАРИ ЙИЛ БЎЙИ
СИЗЛАРНИ ТАРК ЭТМАСИН!**

▽ **Маслаҳатхона**

**ТАДБИРКОР
БЎЛМОҚЧИМАН**

Тадбиркорлик билан шуғулланиш ниятим бор. Аммо кўр-кўрона ноқонуний савдога қўл уришининг оқибатидан қўрқаман. Шу боис юридик шахс бўлмасдан импорт товарларини олиб келиш учун нима қилишим кераклиги ҳамда олиб келинган импорт товарлари билан чакана савдо қилишининг қонуний жиҳатлари ҳусусида маслаҳат берсангиз.

Нилуфар НОРМАТОВА
Тошкент вилояти.

Сиз аввал Вазирлар Маҳкамасининг "Тижорат фаолити учун мўлжалланган товарларни олиб келувчи жисмоний шахсларни рўйхатдан ўтказишни тартибга солиш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ҳамда "Тижорат фаолияти учун мўлжалланган товарларни олиб келувчи юридик шахс бўлмаган яққа тартибдаги тадбиркорларни давлат рўйхатидан ўтказиш, ҳисобга қўйиш ва импорт операциялари субъектларини ҳисобга олиш қараларини бериш тартиби тўғрисида"ги Қарорларига асосан Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий алоқалар, инвестициялар ва савдо вазирлигида, Давлат божхона қўмитасида ташқи иқтисодий алоқалар иштирокида сифатида рўйхатдан ўтишингиз зарур. Шунингдек, тижорат банкларининг бирида ҳисоб рақами очишингиз, импорт операцияларини ва чакана савдони амалга ошириш ҳуқуқини берувчи рухсатномани белгиланган тартибда расмийлаштиришингиз, давлат рўйхатидан ўтказилган жойдаги солиқ органларидан импорт операцияларини ҳисобга олиш картасини олишингиз талаб этилади.

Шундан сўнг яққа тартибда, яъни жисмоний шахс сифатида олиб келган импорт товарларингизни Ўзбекистон Республикаси ҳудудига қонуний олиб кирилганлигини ҳамда улар учун божхона тўловлари тўланганлигини тасдиқловчи ҳужжатларга эга бўлишингиз лозим.

Дарвоқе, ноқонуний савдога қўл уриш яқши эмас. Бунга мисоллар кўп. Жумладан, туманимиздаги "Хўжалик моллари бозоридан" ноқонуний фаолият юритмоқчи бўлган Гулмира Мирзаевадан 2 хил турдаги хориджа ишлаб чиқарилган 178 дона ваза, 24 дона чойнак чинни буюмлари давлат фойдасига олинди. Бундан ташқари, Тошкент шаҳри фуқароси бўлган Илҳомжон Чиндавлатов ўзининг "Нексия" русумли автоуловидан 5472 дона "СНЕ-КЕРС" ва яна 480 дона "ПЕЛЕ" қандолат ва кофе маҳсулотларини сотиш учун олиб кетаётганда қўлга тушди.

Қўриб турибсизки хайрли ният билан бошланмаган ишнинг оқибати ҳам хайрли бўлмайди.

Исмонхўжа САИДҚАМОЛОВ,
Зағиота тумани ДСИ бошлиги.

САМАРҚАНД ВИЛОЯТИДАГИ

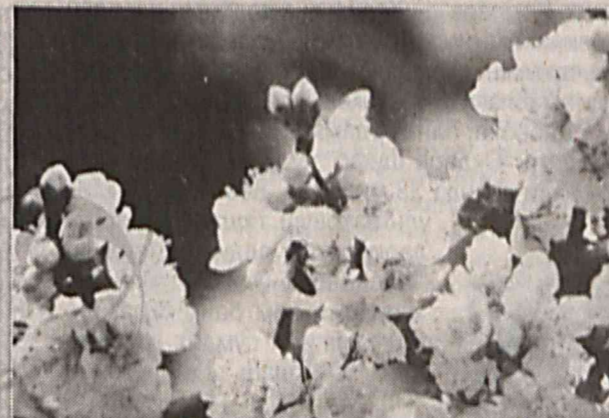
“ИҚБОЛ ИШОНЧ ЙЎЛИ”

МАСЪУЛИЯТИ ЧЕКЛАНГАН ЖАМИЯТИ ЖАМОАСИ

юртдошларимизни бетакрор баҳор айёми —
Наврўз билан самимий қутлайди.

Ушбу шодиёна кунларда хонадонларимиздан
файзу барака, тинчлик, хотиржамлик аримасин.

Наврўзи олам муборак, азизлар!

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ДАВЛАТ ТИЖОРАТ

ХАЛҚ БАНКИ

ЖАМОАСИ

ёшарини ва янгилашни байрамни "Наврўз" билан барча юртдошларимизни самимий муборақбод этади.

Баҳор ай ми муносабати билан банк

Сиз азизларга янеи "Ижтимоий-рағбат" ҳамда "Соврин плюс" омонатларини ТАКЛИФ ЭТАДИ.

"Ижтимоий-рағбат" омонатига пенсия ва ижтимоий нафақалар олувчилардан пул маблағлари 2 ойдан кам бўлмаган муддатга Халқ банкининг барча бўлимлари орқали қабул қилинади. Омонат бўйича фоиз даромадлари ҳар ойда тўланиши билан бирга, ҳар ойда ютуқлар тиражи ўтказилиб, омонатчилар 4000 дан ортиқ пул ютуқларининг соҳиби бўлиш имкониятига эгалар.

"Соврин плюс" омонатига эса, маблағлар 1 йилдан кам бўлмаган муддатга чекланмаган миқдорда банкнинг барча бўлимлари орқали қабул қилинади.

Бу омонат тури бўйича ҳам Сиз, фоиз даромадларини олиш билан бир вақтда, кўшимча равишда 5 000 000 сўмгача бўлган кўплаб пул ютуқлари совриндори бўлиш имкониятига ҳам эга бўласиз.

ХАЛҚ БАНКИДА АҲОЛИ ОМОНАТЛАРИНИНГ ДАХЛСИЗЛИГИ ДАВЛАТ ТОМОНИДАН КАФОЛАТЛАНГАН.

Мурожаат учун тел: 150-12-91
Хизматлар лицензияланган. № 25. 25.01.2003

ХАЛҚ БАНКИНИНГ

САМАРҚАНД ВИЛОЯТИ ФИЛИАЛИ ЖАМОАСИ

барча юртдошларимизни, банк мижозларини йилбоши —
Наврўз билан чин дилдан муборақбод этади.

Иқтисодийнинг ривож-равнақини, шаҳар ва қишлоқлар ободлигини, оилалар фаровонлигини таъминлаш йўлида ҳар битта мижоз билан ўзаро ишончга асосланган ҳамкорликни ўзининг асосий бурчи деб билган банк бунёдкорлик ишларини ҳар доим қўллаб-қувватлайверади.

**ХОНАДОНИНГИЗДАН ҚУТ-БАРАКА, ҚУВОНЧ ВА ХОТИРЖАМЛИК
ҲЕЧ ҚАЧОН АРИМАСИН!**

**НАВРЎЗ ЭЗГУ МАҚСАД ВА ИНТИЛИШЛАРИНИНГ
САРЧАШМАСИ БЎЛСИН!**

ХАЛҚ БАНКИ — ҚИШЛОҚ ТАРАҚҚИЁТИГА

Бугун Самарқанд вилоятининг олис қишлоқларида ҳам энг сўнгги технологиялар билан жиҳозланган кичик саноат корхоналари сони ортиб, аҳоли даромадларини оширишда хилма-хил маҳсулот ва хизматларга бўлган эҳтиёжни қондиришда қўл келмоқда.

Этиборли жиҳати шундаки, тез ва сифатли барпо этилиб, ўз харажатларини барвақт қоплаётган ўнлаб мини-завод ва цехлар асосан "Халқ банки"нинг вилоят филиали ёрдами билан қад ростлаб келмоқда. Масалан, ёнилғи сарфини тежаб, юқори самара берадиган гишт заводи, замонавий том ёпқич жиҳозлари, ўсимлик ёғи ишлаб чиқарувчи миллий цехлар, сабзавот етиштиришга мўлжалланган иссиқхона-

лар, сўт маҳсулотларини савдо дўконларига қадоқлаб етказиб берувчи ихчам қайта ишлаш корхоналари қишлоқ тадбиркорлари билан банк ўртасидаги ўзаро манфаатли ҳамкорлик натижасидир.

Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлигига йўналтирилган Давлат дастурида белгиланган вазифалар ижросига 2009 йилда барча молиявий манбалар ҳисобидан 6 миллиард сўмлик кредит ажратишни белгиланганмиз, — дейди "Халқ банки"нинг вилоят филиали раҳбари Сиддик Номозов. — Ҳозиргача тадбиркорлардан олинаётган истиқболли лойиҳаларни қўллаб-қувватлаш мақсадида 400 миллион сўмлик кредит маблағларини тақсимлаб чиқдик...

Дарвоқе, банк ёрдами билан Оқдарё туманидаги "Оқдарё шифо" хусусий тиббий корхонаси яқинда 33 миллион 800 минг сўмлик ультратовуш ташхис аппаратлари сотиб олди. Тумандаги "Карвонбек Оқдарё" хусусий фирмаси ҳам банк кўмагида 60 миллион сўмлик қолиғли нон тайёрлаш технологияси

харид қилди. Каттақўрғон туманидаги "Миракас" хусусий қурилиш корхонасига эса йўлсозликда ишлатиладиган махсус ускуна ва техникалар учун 100 миллион сўмлик кредит ажратилди.

Банк жорий йил давомида қишлоқда озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш учун 2 миллиард, озиқ-овқат маҳсулотлари йўналишида бизнес лойиҳалари учун 475 миллион, касаначилик ва яққа тадбиркорликни ривожлантиришга 1,5 миллиард сўмлик кредит ажратишни мўлжаллаган. Бу, шубҳасиз, қишлоқларда ишсизлик муаммосини ҳал этиш билан бирга бозор шароитида сифатли маҳсулотлар ишлаб чиқаришни таъминлаш ва ҳатто экспортни ривожлантириш имкониятларини юзага келтиради.

"Халқ банки" бугунги кунда, айниқса қишлоқ фермерларининг ишончли ҳамкори ва асосий таянчига айланди. Вилоятдаги 60 та фермер хўжалигига "МТЗ-80" ва "ТТЗ-80" тракторлари, 5 фермер хўжалигига "Класс-Доминатор" комбайни ҳамда 70 дан зиёд деҳқонларга культиватор механизмлари сотиб олишлари учун молиявий кўмак берилди. Вилоятда қишлоқ тараққиёти ва фаровонлигига йўналтирилган Давлат дастурини бажариш йўлида "Халқ банки" қатори бошқа ўнлаб банклар ҳам самарали фаолият юритмоқда. Муҳими, банк хизматларидан фойдаланишда қишлоқ тадбиркорларига танлаш имкониятлари яратилиб, расмиятчилик тўсиқлари олиб ташлана-япти. Бу эса қишлоқда саноатни олиб кириш, янги иш ўринлари яратиш, истеъмол бозорини тўлдиришда молиявий эркинлик, изланувчанлик ва ишчанликни вужудга келтирмоқда.

Зоҳир ТўРАҚУЛОВ,
«Adolat» муҳбири.

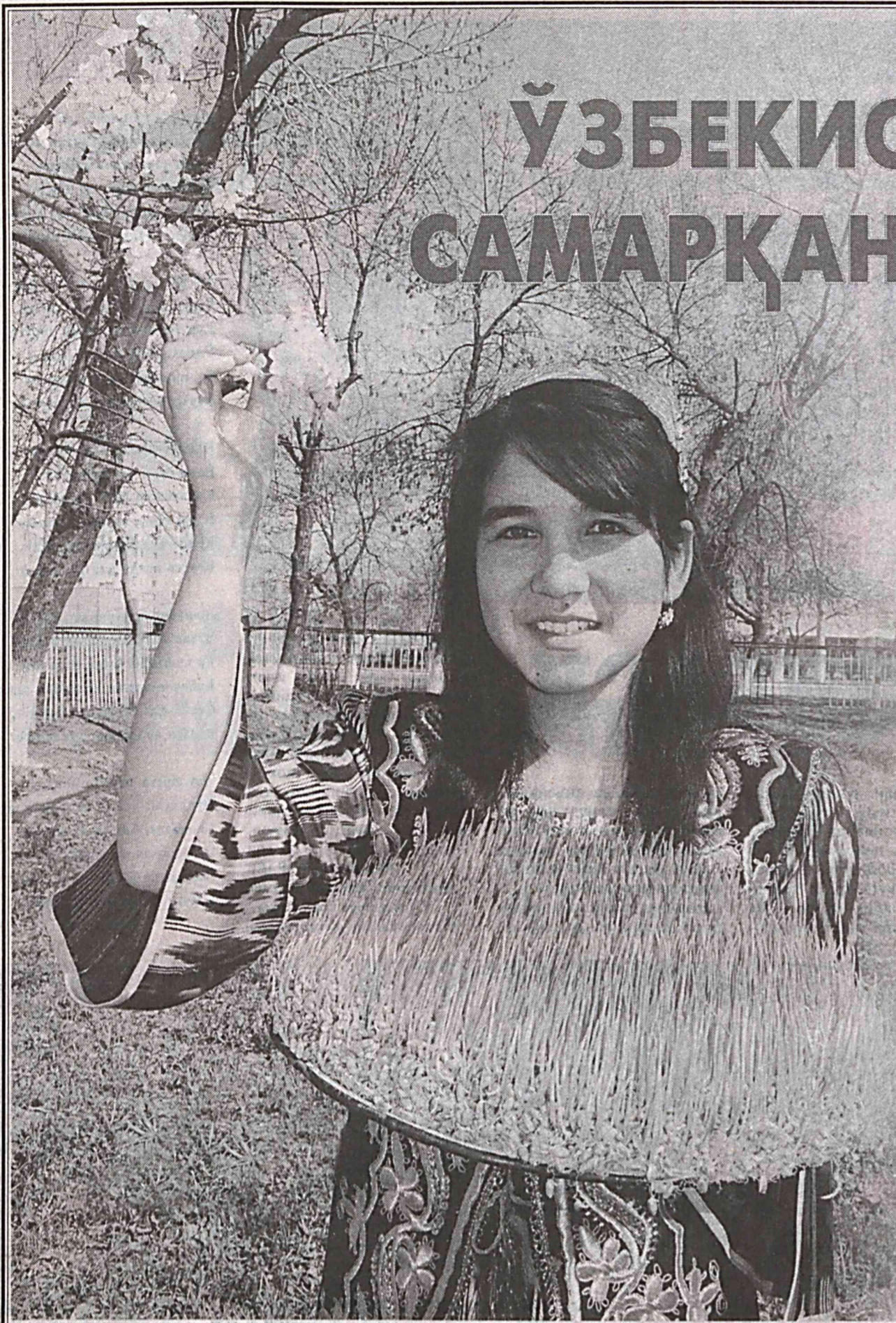

ЎЗБЕКИСТОН «АДОЛАТ» СДП САМАРҚАНД ВИЛОЯТИ КЕНГАШИ

*мамлакатимиз фуқароларини,
барча партиядошларимизни,
“Адолат” СДП фаоллари ва хайрихоҳларини
меҳр-мурувват ва эзгулик айёми —
Наврўз умумхалқ байрами
билан табриклайди.
Бахт ва баҳор байрами барчамизга
муборак бўлсин!
Эзгу ниятларингиз амалга ошсин.
Қадимий айём сизларга битмас-туганмас
қувонч олиб келсин!*

*Юртимиз тинч, турмушимиз янада
фаровон, осмонимиз ҳамиша
мусаффо бўлсин.*

**Наврўзи олам муборак,
азиз юртдошлар!**

Бугунги ҳаётимизни электр энергиясиз тасаввур қилиш қийин. Уйимиз, ишхонамизда бир кун электр токи бўлмаса, ишда унумдорлик бўлмайди. Айниқса, тараққиётнинг шиддат билан ривожланишига катта ҳисса қўшаётган замонавий ахборот технологияларининг юраги ҳам айнан электр энергияси ташкил этади, десак муболаға бўлмас.

ЮКСАЛИШ ОМИЛИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов узининг қатор чиқишларида бугунги кунда дунёда энергия ресурсларни танқислиги ва нархи мунтазам ошиб бораётган бир пайтда унинг захираларидан унумли, тежаб-тергаб фойдаланиш лозимлигини таъкидлаб келади. Хукуматимиз томонидан соҳада узоқни қўлаб олиб борилаётган сиёсат натижасида юртимизда электр энергияси ишлаб чиқариш тобора ортиб бормоқда. Бошқача айтганда, мазкур бойликни ишлаб чиқариш ва ундан оқилона фойдаланиш — мамлакат иқтисодийёти юксалишининг муҳим омилли эканлиги барчага маълум. Эндиликда Ўзбекистондаги жами электр станцияларида йилга 50 миллиард кВт/с. атрофида электр энергияси ҳосил қилинмоқда. Бу кўрсаткич 1970 йилда 18,3, 1980 йилда эса 33,9 фоизни ташкил этганди. Ҳозирга келиб, юртимизда ишлаб чиқарилаётган электр энергиянинг деярли 37 фоизи саноатда, 30 фоизи қишлоқ ҳужаллигида, 2,5 фоизи транспортда, 0,5 фоизи қурилишда ишлатилади. Техник сабабларга кўра, 15 фоиз электр энергияси истеъмолчига етиб бормиган қадар исроф бўлади.

Мамлакатимиз мустақилликка эришган, Ўзбекистоннинг ҳамма вилоятларидаги йиллик электр станциялари ўзаро бирлаштирилиб, ягона миллий энергетика тизими барпо этилгани натижасида иқтисодийётнинг барча соҳаларини юксалтириш имкони ортди.

“Ўзбекэнерго” ДАК — Ўзбекистонда асосий электр энергияси ишлаб чиқарувчи

ва ягона етказиб берувчи тизим. Компания электр станциялари қуввати 12,0 миллион кВт бўлиб, шу ҳисобдан Иссиқлик электр станциялар — 1,6 миллион кВт, Гидро электрстанциялар — 1,4 миллион кВтга эга. Республика ишлаб чиқарувчи қувватлари таркибиде идоравий электр станциялар улуси 3% дан камроқни ташкил қилади. Президентимиз раҳнамолиги ва савий-харакати туфайли компания томонидан соҳани янги ривожланиш даражасига чиқариш бўйича кенг чора-тадбирлар мажмуаси ишлаб чиқилган. У илгаригидек энергия ишлаб чиқаришнинг йирик миқёсда оширишдан фарқлиб, ўрта муддатли истиқболли энергетик стратегияси — ишлаб турган ускуналардан самарали фойдаланишни ошириш, энергосамардорлиги юқори ускуналар ва янги технологияларни татбиқ этиш, тикланадиган энергетика маблағларини янада ривожлантиришга йўналтирилган.

Бугунги кунда Ўзбекистон энергетика тизимини “Ўзбекистон Республикаси энергетика тизимини 2010 йилгача даврда ишлаб чиқарувчи қувватларни ривожлантириш ва реконструкция қилиш дастури” муваффақиятли амалга оширилмоқда. Дастурда асосий эътибор ишлаб турган энергообъектларнинг модернизациялаш, ёқилги-энергетика ресурсларидан самарали фойдаланишни ошириш, энергия ишлаб чиқаришнинг янги технологияларини жорий этиш, уларнинг атроф муҳитга экологик таъсири даражасини камайтириш масалаларига қаратилган.

“Ўзбекэнерго” ДАК томонидан Вазирлар Маҳкамасининг 2004 йил 1 ноябрда “Электр энергияси сотилиши ҳамда ундан фойдаланишни ҳисобга олиш ва назорат қилиш тизимини мустахкамлаш юзасидан қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги қарори ижросини таъминлаш мақсадида шу вақтга қадар 1 миллиондан ортиқ хонадон ва ташкилотларга электрон ҳисоблагичлар ўрнатилди, келгусида эса мазкур кўрсаткичи 4 миллионга етказиш мўлжалланмоқда. Юқорида қайд этилган қарорга мувофиқ энергетика корхоналарини, шунингдек, кўп хонадонли ва

якка тартибдаги турар-жой уйлари компания маблағлари ҳисобига электр энергиясини ҳисобга олувчи самарали ускуналар ва тизимлар билан жиҳозлаш дастури амалга оширилмоқда. Бу эса истеъмолчилардан маблағларни ўз вақтида тўлаш, фойдаланилган энергия учун тўлов интизомини мустахкамлашга хизмат қилади.

Тан олиш лозим, ҳозир юртимизнинг барча ҳудудларида электр энергияси таъминоти етарли даражада, дейиш қийин. Чекка-чекка

ўчириб қўйилиши сабабларини яхшилаб текшириб кўриш лозим.

Янги маҳаллаларни электр энергияси билан таъминлаш масаласи қандай ҳал этилади, деган саволга Равшан Ортиқов шундай жавоб берди:

— Бу масала билан жойлардаги маҳаллий ҳокимликлардаги маҳаллий ҳокимликлар шуғулланади. Бизга маълумки, ташкил этилаётган янги гузарлар, маҳаллаларда электр энергияси таъминоти етарли даражада, дейиш қийин. Чекка-чекка

у биз билан суҳбатда. — Жумладан, бу муносабатларни тартибга солишда давлат ҳокимияти органлари ваколатларини, хўжалик субъектларининг асосий ҳуқуқ ва мажбуриятларини ҳам белгилаб беради.

Қонун лойиҳасида истеъмолчиларга сифатли ва уزلуксиз электр энергияси етказиб беришда шартномавий муносабатлар, истеъмолчиларнинг ҳуқуқ ва мажбуриятлари кенг ёритилган. Шу билан бирга истеъмолчиларга электр энергияси бе-

ни йўқ. Мутахассислар томонидан олиб борилаётган изланишлар туфайли энергиянинг турли муқобил вариантлари ҳам ихтиро қилинмоқда. Ҳозир олимлар қўёш, шамол, сув энергияси каби битмас-туганмас манбалардан кенг миқёсда фойдаланиш йўллари кидиришмоқда. Масалан, чўллари олайлик. Бундай майдонлар республикамиз ҳудудининг 75 фоизини ташкил этади. Ўзбекистоннинг кўп қисмида, хусусан текисликларда қучли шамол эсади. Биласиз, инсон

электр энергиясига айлантириб берадиган ускуналар ишлаб чиқарилмоқда. Улар, айниқса, чекка қишлоқларда жуда қўл келади. Яна бир янгилик бу — иситгич коллекторлари билан боғлиқ.

МУҚОБИЛ ЭНЕРГИЯ

Сиз суратда кўриб турган мазкур қурилма 500 литр сувни 45-50 градусда кун давомиде қўёш нури ёрдамида иситиб бериш қувватига эга. Шу йўл билан қишда хонадонларни бемалол иситиш имконияти бор. Эътиборимизни жалб этган яна бир маҳсулот бу — минии электр станция бўлди. Унинг ёрдамида қўёшдан олинган энергия ҳисобига 3 та хона ва битта телевизор ёки компьютерни 8 соат давомиде ишлатиш имконияти мавжуд. Муқобил энергия манбалари йўналишида пойтахтимиздаги асосан электр техника маҳсулотлари ишлаб чиқаришга ихтисослашган «ФОТОН» очик акциядорлик жамияти муҳандислари электр энергиясини сезиларли даражада тежайдиган лампочкалар ишлаб чиқарилмоқда.

Бизга маълум қилишларича, бу лампочкалар одатдагидан 5,5 баробар кам электр энергия сарфлайди. Унинг чиқарилган даражаси ҳам 10 баравар кўп — одатдаги лампочкалар 1000 соат ишлашга мўлжалланган бўлса, янги маҳсулотларга 10 минг соатлик кафолатли муддат белгиланган.

Жорий йилда «Ташаббус-2009» кўрик-танловининг республика босқичида «Энг ёш тадбиркор» йўналиши бўйича 1-ўринни қўлга киритган «Tashkent-Trans-Energo» савдо ишлаб чиқариш корхонаси ишлаб чиқарган янги техникалар сифатли ва арзонлиги билан

Жараён

ажралиб туради. Корхонада яқинда 6-10 кВтли электр энергияси узатадиган қурилмалар яратилди. У пластмасадан тайёрланган бўлиб, совуқда музлаб қолмайди, мустаҳкам, қулай қурилма.

Корхона айни пайтда пойтахтимизда кичик қучланишдаги электр қурилмалари ишлаб чиқаришга ихтисослашган чекка қишлоқларда мўлжалламоқда. Бу ўз навбатида қўшимча 50 кишини иш билан таъминлаш имконини беради. Хуллас, корхона ўзининг арзон ва сифатли маҳсулотлари билан асосий эътиборини маҳаллий хом ашёлар ҳисобидан маҳсулот ишлаб чиқаришга қаратган. Ҳозир «Tashkent-Trans-Energo» савдо ишлаб чиқариш корхонаси Тошкент халқаро аэропортига қайта реконструкция қилиш, шунингдек, «Ўзбекнефтгазмон-тажурлиш» корхонаси «Навой азот» ҳамда Навойи халқаро аэропортига қайта таъмирлаш ишларига яқиндан ёрдам беришмоқда.

Президентимиз айтганидек, «Ўзбекистон — энергетика соҳасида ўзини ўзи таъминлайдиган мамлакат. Бироқ, бу ҳеч кимга электр энергиясини сезиларли даражада тежайдиган лампочкалар ишлаб чиқаришга ихтисослашган «ФОТОН» очик акциядорлик жамияти муҳандислари электр энергиясини сезиларли даражада тежайдиган лампочкалар ишлаб чиқарилмоқда.

Бизга маълум қилишларича, бу лампочкалар одатдагидан 5,5 баробар кам электр энергия сарфлайди. Унинг чиқарилган даражаси ҳам 10 баравар кўп — одатдаги лампочкалар 1000 соат ишлашга мўлжалланган бўлса, янги маҳсулотларга 10 минг соатлик кафолатли муддат белгиланган.

Жорий йилда «Ташаббус-2009» кўрик-танловининг республика босқичида «Энг ёш тадбиркор» йўналиши бўйича 1-ўринни қўлга киритган «Tashkent-Trans-Energo» савдо ишлаб чиқариш корхонаси ишлаб чиқарган янги техникалар сифатли ва арзонлиги билан

Бехбуд БОТИРОВ.

ЭНЕРГОСАМАРАДОРЛИК

Сайёрамизда фан-техника тобора ривожланиб, аҳоли сони кўпайиб бораётган бир пайтда электр энергиясига бўлган эҳтиёж ҳам ошиб бормоқда

Энергетикани ривожлантиришда Ўзбекистон таърибаси...

Соҳадаги мавжуд муаммолар қандай бартараф этилмоқда?

Кўёш, шамол, сувдан электр энергияси сифатида фойдаланиш — давр талаби.

лан таъминлашда ҳам бюджетдан маблағлар ажратилмади ва жойларда шу асосда ишлар олиб борилиши лозим.

Олий Маҳлис Қонунчилик палатаси Саноат, қурилиш ва савдо масалалари қўмитаси раисининг ўринбосари, Ўзбекистон “Адолат” СДП фракцияси аъзоси Абдулла Абдуназаровнинг айтишича, айни кунларда “Электр энергетика тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси қонун лойиҳаси қўмитада иккинчи ўқишга тайёрланмоқда.

— Қонун лойиҳаси 8 боб, 40 моддадан иборат бўлиб, у электр энергиясини ишлаб чиқариш, узатиш, тақсимлаш, сотиш ва истеъмол қилишда иқтисодий ҳамда ишлаб чиқариш муносабатларининг ҳуқуқий-норматив асосларини яратди, — дей-

ришни тўхтатиш электр энергияси билан таъминловчи корхона томонидан айнан қайси ҳолларда мумкинлиги чегаралаб қўйилган. Эътироф этиш жоиз: бу норма электр энергияси билан таъминловчи корхоналар жавобгарлигини оширади, ҳар хил ўзошим-чалликларга чек қўяди ва истеъмолчининг электр энергиясидан фойдаланиш ҳуқуқини таъминлайди. Қонун қабул қилингандан сўнг у электр энергетика соҳасидаги муносабатларни меъёрий жиҳатдан аниқ тартибга солиб турувчи асосий ҳужжат ўринни эгаллайди.

Мамлакатимизда электр энергиясидан фойдаланишда фақат “Ўзбекэнерго” ДАК етказиб бераётган манбалар билан чекланиб қолинаётга-

Соҳа мутахассислари фикрича, республика Фан ва технология марказида ҳамда вилоятлар ҳокимликлари қосида энергетика муаммолари бўйича маҳсул сўз жамғарма ташкил этиш фурсати етди. Шунда олимлар, ихтирочилар мутахассисларнинг энергетика ҳамда энергия тожамкорлигига оид катта ва кичик изланишларини қўллаб-қувватлаш имкони юзгага қолган бўларди.

2 МИЛЛАРД АХОЛИ

Ўзбекистон электр станцияларининг ўрнатилган қуввати (12,3 миллион кВтдан ортиқ) бутун Марказий Осиё Бирлашган энергетика тизимини таъминлаш қувватларининг деярли 50 фоизини ташкил этади.

Сайёрамизда 2 миллиардга яқин одамлар замонавий энергетика хизматларидан фойдалана олмайдди. Қўллар эса оддий электр энергиясини ишлатиш имкониятига ҳам эга эмас.

Мамлакатимизда ишлаб чиқарилаётган электр энергиясининг 90 фоизини иссиқлик электр станциялари (ИЭС) беради.

